

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 76 | 29 november-5 december 2021

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 269 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

30 november: Ömer Faruk Turan, 11 jaar, [overlijdt](#) aan een hartstilstand zonder afscheid te kunnen nemen van zijn vader, die in de gevangenis zit wegens vermeende banden met de Gülen-beweging en die geen bezoek mocht ontvangen in het ziekenhuis waar zijn zoon werd behandeld.

4 december: Reyhan Yalçındağ, de advocate van de gevangene Koerdische politica Aysel Tuğluk, [zei](#) in een interview dat haar cliënte geheugenverlies had en niet in staat was om zelfstandig in haar dagelijkse behoeften te voorzien, en herhaalde de oproep tot haar onmiddellijke vrijlating.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

30 november: Een politieagent in Istanboel heeft een persoon [doodgeschoten](#) die geen gehoor zou hebben gegeven aan een bevel om te stoppen. De agent in kwestie werd naar verluidt uit zijn functie ontheven en gearresteerd.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#), een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

29 november: Het bureau van de gouverneur in Van [vaardigde](#) een verbod uit op alle bijeenkomsten in de open lucht voor een periode van 15 dagen.

29 november: Het gouverneurskantoor in Hakkari [vaardigde](#) een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

2 december: De politie in Istanboel [grijpt](#) in bij een betoging ter ondersteuning van stakende gemeentearbeiders, en houdt één persoon aan.

3 december: Het ministerie van Binnenlandse Zaken [stelt](#) een onderzoek uit naar verschillende ngo's omdat ze fondsen zouden hebben ontvangen van een in Texas gevestigde stichting.

3 december: Het bureau van de gouverneur van Mardin [vaardigt](#) voor een periode van 15 dagen een verbod uit op alle bijeenkomsten in openlucht.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

29 november: De rechtbanken van Diyarbakır hebben de toegang [geblokkeerd](#) tot drie webadressen die worden gebruikt door de pro-Koerdische nieuwswebsites ETHA, Umut en Kızılbayrak.

30 november: Een rechtbank in İzmir heeft documentairemaker Oktay İnce [veroordeeld](#) tot één jaar, twee maanden en 17 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president.

30 november: Een rechtbank in Hatay [veroordeelt](#) advocaat Hakan Mazman tot één jaar, twee maanden en 17 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president op sociale media.

30 november: Een rechtbank in Kayseri heeft een persoon [veroordeeld](#) tot één jaar, twee maanden gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president.

30 november: Een officier van justitie in Istanboel [eiste](#) een gevangenisstraf van maximaal twee jaar en vier maanden voor Deniz Yücel, een Turks-Duitse journalist die bij verstek terechtstaat wegens belediging van een ambtenaar.

30 november: De politie in Manisa heeft drie boeken uit de hand van de gevangen Koerdische politicus Selahattin Demirtaş [getoond](#) onder het criminele bewijsmateriaal dat bij een politie-inval in beslag is genomen.

30 november: Een rechtbank in Ankara [besloot](#) de toegang tot drie nieuwsberichten te blokkeren over beschuldigingen dat een vrouw die zichzelf voorstelde als een leidinggevende van het gouverneurskantoor mensen bedreigde tijdens een verkeersruzie.

1 december: De politie [arresteerde](#) YouTube-journalist Hasan Köksoy en een persoon die hem een straatinterview gaf. De twee werden door een rechtbank gearresteerd vanwege de opmerkingen van de geïnterviewde over vermeende overheids corruptie.

1 december: Aanklagers van Istanboel hebben een onderzoek [geopend](#) naar zeven kaderleden van de grootste oppositiepartij CHP op beschuldiging van belediging van de president in een door de partij gedrukte flyer over vermeende corruptie bij de overheid.

2 december: Een rechtbank [veroordeelt](#) voormalig CHP afgevaardigde Zeynep Altıok Akatlı tot 11 maanden gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president.

2 december: Voor de regering kritische media [mogen](#) niet deelnemen aan een vergadering van een ministeriële commissie die het minimumloon voor volgend jaar moet vaststellen.

2 december: Een rechtbank in Istanboel heeft de toegang [geblokkeerd](#) tot een nieuwsbericht over beschuldigingen door een stichting die dicht bij de president staat, illegaal gemeentelijke voorzieningen in Istanboel bezet.

2 december: Een rechtbank in Ankara heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van nepotisme tegen een door de regering benoemde rector van een universiteit.

2 december: Een rechtbank in Istanboel [besloot](#) de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van nepotisme in verband met een stichting die door de zoon van de president is opgericht.

2 december: Een rechtbank in Istanboel [verbiedt](#) de toegang tot vier nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie aan het adres van de president.

2 december: Een rechtbank in Rize [besloot](#) de toegang te blokkeren tot twee nieuwsberichten over beschuldigingen aan het adres van een plaatselijke journalistenvereniging.

3 december: De politie in Hakkari [houdt](#) journalist Mimar Kaya aan omdat hij een ruzie tussen politieagenten en een chauffeur van een pendelbus heeft gefilmd.

3 december: De politie [deed](#) een inval in het huis van de moeder van Eren Keskin, de voorzitter van de mensenrechtenvereniging (İHD). De politie belde vervolgens de advocaat van Keskin om haar te dagvaarden als getuige in verband met een onderzoek naar een toespraak die zij tweeënhalve jaar geleden heeft gehouden.

4 december: Aanklagers in Istanboel hebben een onderzoek [geopend](#) naar Nurullah Ankuç op beschuldiging van belediging van de president in een artikel dat hij had geschreven.

4 december: De politie in Tunceli [verhindert](#) verslaggever Cihan Berk een straatinterview af te nemen.

5 december: Het gouverneurskantoor in Mardin [verbiedt](#) de geplande Koerdische opvoering van het toneelstuk "Tartuffe".

VRIJHEID VAN GODSDIENST

3 december: De Amerikaanse commissie voor internationale godsdienstvrijheid (USCIRF) publiceert haar [jaarverslag](#), waarin zij het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken aanbeveelt Turkije op de speciale controlelijst te plaatsen omdat het land ernstige schendingen van de godsdienstvrijheid begaat of tolereert. Volgens het rapport blijven de Turkse regeringen met hun acties, opzettelijke passiviteit en retoriek een politiek klimaat creëren dat vijandig staat tegenover religieuze minderheden.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

3 december: De Raad van Europa [kondigt](#) aan dat hij een inbreukprocedure zal inleiden tegen Turkije omdat het geen uitvoering heeft gegeven aan een bevel van het Europees Hof voor de rechten van de mens tot vrijlating van de gevangengenomen maatschappelijke leider Osman Kavala.

3 december: De politie [doet](#) een inval in het huis van de moeder van Eren Keskin, de voorzitter van de mensenrechtenvereniging (İHD). De politie belde vervolgens de advocaat van Keskin om haar te dagvaarden als getuige in verband met een onderzoek naar een toespraak die zij tweeënhalf jaar geleden heeft gehouden.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

30 november: HDP-afgevaardigde Ömer Faruk Gergerlioğlu [maakte](#) in een parlamentsvergadering bekend dat een man die in 2019 door de Turkse inlichtingendienst werd ontvoerd en gemarteld, gedwongen werd om tegen hem en een andere oppositiepoliticus te getuigen.

30 november: Het Arrested Lawyers Initiative [bracht](#) een rapport uit waarin stond dat gegevens die zijn

verkregen uit een smartphone-applicatie die Turkse rechtbanken accepteren als bewijs van terroristische affiliatie, geen wettige of toelaatbare bewijsstukken zijn, maar door de rechterlijke macht worden gebruikt als instrument voor kwaadwillige vervolging.

3 december: De Raad van Europa [kondigt](#) aan dat hij een inbreukprocedure zal inleiden tegen Turkije omdat het geen uitvoering heeft gegeven aan een bevel van het Europees Hof voor de rechten van de mens tot vrijlating van de gevangengenomen maatschappelijke leider Osman Kavala.

4 december: De onderzoekscommissie voor noodmaatregelen [weigert](#) de academicus Cenk Yiğiter in zijn functie te herstellen, ondanks een uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Yiğiter werd in januari 2017 ontslagen uit zijn baan aan de universiteit in Ankara.

KOERDISCHE MINDERHEID

29 november: Een rechtbank in Manisa heeft [besloten](#) twee leden van de HDP, die op 26 november waren aangehouden, te arresteren en zeven anderen vrij te laten.

29 november: De hoogste aanklager bij het Hof van Beroep van het Hooggerechtshof [diende](#) een advies in bij het Grondwettelijk Hof, waarin hij zijn eis herhaalde dat de HDP zou worden gesloten en dat aan verscheidene politici een verbod zou worden opgelegd.

29 november: De rechtbank in Diyarbakır heeft de toegang [geblokkeerd](#) tot drie webadressen die worden gebruikt door de pro-Koerdische nieuwswebsites ETHA, Umut en Kızılbayrak.

30 november: Een rechtbank in Mersin [besliste](#) om Düzgün Okutan, een adviseur van HDP-afgevaardigde Fatma Kurtulan, te arresteren.

30 november: De politie in Manisa [toonde](#) drie boeken uit de hand van de gevangen Koerdische politicus Selahattin Demirtaş onder het criminele bewijsmateriaal dat bij een politie-inval in beslag werd genomen.

1 december: Het ministerie van Nationaal Onderwijs [ontslaat](#) 21 leraren wegens vermeende banden met terrorisme. De leraren waren eerder aangehouden in het kader van een onderzoek naar het Democratisch Samenlevingscongres (DTK), de overkoepelende groepering van de Koerdische politieke beweging.

2 december: Een rechtbank in Muş [veroordeelt](#) voormalig HDP-bestuurder Muhlis Karagüzel tot 10 maanden gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda.

2 december: Een rechtbank in Diyarbakır heeft activist Makbule Özbek [veroordeeld](#) tot zeven jaar en zes maanden op beschuldiging van terrorisme, als onderdeel van een onderzoek naar het Democratisch Samenlevingscongres (DTK), de overkoepelende organisatie van de Koerdische politieke beweging. Özbek is een vredesactiviste die bekend is geworden door haar betrokkenheid bij een volksbeweging die eiste dat verantwoording zou worden afgelegd voor de gedwongen verdwijningen in de Koerdische provincies in de jaren negentig.

3 december: Een rechtbank in Şırnak [veroordeelt](#) de plaatselijke Koerdische politicus Halil İrmez tot negen jaar gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme.

4 december: Een gevangenisbestuur in Şanlıurfa [stelt](#) een disciplinair onderzoek naar een gevangene, Mehmet Binici, omdat hij in het Koerdisch heeft gezongen.

5 december: De gouverneur in Mardin [verbiedt](#) de geplande opvoering van het toneelstuk "Tartuffe" in het Koerdisch.

5 december: De politie in Ankara heeft provinciaal HDP-bestuurder Hüseyin Gökoğlu zonder aanhoudingsbevel in de boeien geslagen en fysiek [mishandeld](#).

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

30 november: Een advocatenkantoor [maakte](#) bekend dat een rechtbank in Bursa het bezoekverbod heeft verlengd voor de gevangen PKK-leider Abdullah Öcalan, wiens advocaten hun cliënt al maanden niet meer mogen bezoeken.

3 december: Een gevangenis in Kocaeli [weigerde](#) gevangene Aslı Calıhan een behandeling omdat hij weigerde een behandeling met handboeien te ondergaan.

4 december: Een gevangenisbestuur in Şanlıurfa [stelde](#) een disciplinair onderzoek naar 20 gedetineerden die eerder hadden gemeld dat zij door bewakers fysiek waren mishandeld tijdens een huiszoeking op een afdeling. Dezelfde gevangenisadministratie startte ook

een disciplinair onderzoek naar een gevangene, Mehmet Binici, omdat hij in het Koerdisch had gezongen.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

1 december: Een groep Turkse politieke asielzoekers is tijdens hun vlucht uit Turkije korte tijd [gestrand](#) aan de landgrens met Griekenland. Ze werden gered door Griekse grenstroepen na wijdverspreide oproepen op sociale media.

1 december: Een tolk die in de Europese Unie woont en in dienst is van het EU-grensgenootschap Frontex, [maakte](#) bekend dat Griekenland hem bij een razzia van migranten in september heeft uitgezet naar Turkije.

2 december: Vluchtelingen in de noordwestelijke provincie Bolu [vertelden](#) de media dat zij geconfronteerd werden met een toename van haatmisdrijven sinds de gemeenteraad een discriminerend voorstel goedkeurde om buitenlanders exorbitante tarieven op te leggen voor de toegang tot openbare diensten in de stad.

3 december: Een voormalige openbare aanklager en zijn vrouw, een voormalige griffier, [kwamen](#) om het leven nadat een speedboot met hen aan boord omsloeg in de Egeïsche Zee toen zij probeerden naar Griekenland te vluchten om aan vervolging te ontkomen.

FOLTERING EN MISHANDELING

30 november: De bewakers in een gevangenis van Trabzon hebben een gevangene fysiek [mishandeld](#) die protesteerde tegen de weigering van de gevangenisadministratie om winterkleden te leveren die door de familie van de gevangene waren gestuurd.

30 november: HDP-afgevaardigde Ömer Faruk Gergerlioğlu [maakte](#) in een parlementsvergadering bekend dat een man die in 2019 door de Turkse inlichtingendienst was ontvoerd en gemarteld, werd gedwongen tegen hem en een andere oppositiepoliticus te getuigen.

5 december: De politie in Ankara heeft provinciaal HDP-bestuurder Hüseyin Gökoğlu achterstevoren geboeid en fysiek [mishandeld](#) zonder aanhoudingsbevel.

VROUWENRECHTEN

2 december: Volgens het maandelijkse [rapport](#) van de nieuwswebsite Bianet, dat toezicht houdt op geweld door mannen, hebben mannen in november 34 vrouwen gedood en ten minste 62 vrouwen geweld aangedaan.

4 december: Het Grondwettelijk Hof [oordeelde](#) dat de autoriteiten niet de nodige voorzorgsmaatregelen hadden genomen om een vrouw te beschermen die in 2013 door haar echtgenoot was vermoord.